

lára került eredménytelensége elkerülhetetlenné teszi a belpolitikában bekövetkezendő gyökeres változást. Ha valamilyen időközben bekövetkező külpolitikai esemény ezt nem fogja előbb kirobantani, úgy arra legkésőbb az októberi községi választásokon fog sor kerülni.

MOL XIX-J-1-j 10. doboz 11/a (eredeti)

¹ A Clermont Ferrand-i eseményekkel kapcsolatos hivatkozott jelentést, miután kizárólag a francia belpolitika máshol is említett eseményeivel foglalkozik, nem közöljük.

² Itt Károlyi egy mondatot (a francia nemzetgyűlés határozatáról) a már legépelte tisztázaton törölt.

³ Károlyi talán maga is megütközhetett azon, hogy követi jelentésben nyíltan bírálja a Kominform határozatát, s megállapítása enyhítésére hozzáfűzte az utolsó mondatához: „viszont a nagyobb tömegű kisparasztság körében igen kedvező visszhangra talált”, de mikor letisztázva meglátta ezt a nyilvánvaló képtelenséget, tollal áthúzta. A jelentés budapesti olvasója viszont piros tintával kérdőjelet tett e kihagyott félmondat mellé.

500. KÁROLYI MIHÁLY MOLNÁR ERIKHEZ

(Párizs, 1948. július 7.)

Tisztelt Miniszter Úr,
Kedves Barátom,

A szokott forrásból a következő fontos információkat kaptam:

1. Auer visszaérkezett Amerikából, és hozzálátott a párizsi magyar komité megalakításához. Ez a kísérlet hajótörést szenvedett, mert a Vatikán - és állítólag Mindszenty - támogatását élvező, az argentin vízumokat kiutaló és az IRO-val bizalmi viszonyt fenntartó Gácsér Lajos pap nem volt hajlandó a komitéban részt venni. A pap most külön komité összeállításán és egy párizsi magyar egyesület megalakításán fáradozik. Azonban neki is nehézségei vannak, mert a liberálisabb elemek - Dessewffy, Marsovszky Miklós stb., akik a két tábor között ingadoznak - megnehezíteltek rá az Ausztriában tartózkodó és most néhány napig Párizsban időző Farkas Ferenc tábornok bevonása miatt. Farkast már túlságosan jobboldalinak tartják. Gácsér azzal védekezett, hogy Farkas csak katonai védnöke volt a komiténak, de ez nem használt.

2. Ugyanakkor Auer és Sulyok tárgyalásokat kezdtek a Quai d'Orsay egyik főtisztviselőjével - valószínűleg Chauvellaal -, hogy egy négytagú komitét - Peyer, Sulyok, Kovács Imre, Auer - alakítsanak, s ez a komité megalakulása után a Quai d'Orsay beleegyezésével deklarációt bocsát ki. Kiderült azután, hogy Sulyok becsapta Auert, és a tárgyalásokat a háta megett folytatta, majd az egészet dezavualta azzal, hogy a komité négy tagja közül kettő már nem jöhet számításba. Ennek oka az volt, hogy közben hírt kapott a Montgomery volt budapesti amerikai követ által életre hívandó komité megalakításának előkészületeiről. Ennek a komiténak csak a legnagyobbak lesznek tagjai: Nagy Ferenc, Varga Béla, Pfeiffer Zoltán, Peyer Károly, Eckhardt Tibor és Sulyok Dezső. Diplomátát nem vettek be, mert akkor nem tudtak volna megállni. Így hát sem Szegedy-Maszák, sem Auer, sem Bakách-Besseney nem lesznek benn a komitéban, csak a pártvezérek, a volt miniszterelnök és a volt házelnök. Ezt a komitét az amerikai kormány pénzzel is támogatni fogja, és *megalakításának hivatalos bejelentését július 15-re jósolják*. Sulyok Dezső két nappal ezelőtt elrepült Amerikába. Auer vérig van sértve, és állítólag éles hangú levelet intézett Sulyokhoz, megbélyegezve annak a politikai bajtársiasság legelemibb követelményeit sértő magatartását.

3. E személyi harcok mögött politikai okok is húzódnak. Auert a legitimisták amerikai lapja, a „Kronika” legutóbb élesen megtámadta. A hírhedt bértollnok, Róbert Oszkár (aki most a legitimistákhoz szegődött) azt írta róla, hogy csehbarát és szemére vetette, hogy

Benešről mint „tehetséges és nemes ellenfélről” emlékezett meg. A cikk konklúziója az volt, hogy annak az embernek, aki a párizsi béketárgyalásokon „Romániával szemben lemondott a magyar területi igényekről”, nincs helye a magyar emigrációs mozgalomban. Egy régebbi jelentésemben említettem, hogy az Auer égisze alatt működő „Nyugati Hírnök” visszautasította Eckhardt segítségét. Most, amikor a „Krónika” cikkét Auer pellengé-
re állította, egyesek a „Nyugati Hírnök” antilegitimista hangjára figyelmeztettek.

4. Az Auer kontra Sulyok-Eckhardt ellentétén kívül más ellentétekkel is számolni kell. Valószínűleg Kovács Imre is Auer mellé áll, sőt nem lehetetlen, hogy politikai okokból még Peyer is nehézségeket okozhat az amerikaiaknak. Az itteniek közül Hógye nyíltan köztársasági, Nemestóthy viszont legitimista. Tehát a második garnitúrában is megoszlanak a vélemények. Az amerikaiak nyilván azon lesznek, hogy mind a legitimista kontra köztársasági, mind a személyi vonatkozású ellentéteket elsimítsák, s nem fognak ebben az értelemben állást foglalni.

5. A jobboldal – Gácsérék és Farkasék – Auerékat és Sulyokékat egyaránt támadják. A páter hallani sem akar arról, hogy ehhez a komitéhoz csatlakozzék. Úgy látszik az argentinéken keresztül még a hivatalos amerikai állásponttal is szembeszáll. A szervezete sokkal kiépítettebb, mint amazoké, és amellet a vízum mézesmadzagával nagy helyzeti előnyben van. Mindaddig, amíg az amerikaiak csak a kiváltságos keveseknek adnak vízumot, a hatalom azok kezében van, akik segíteni tudnak.

6. Ezek az ellentétek akadályozzák a dél-amerikai kongresszus összehívását is, amelynek időpontját folyvást elodázzák. Jellemző, hogy ez a kongresszus azért lesz Dél-Amerikában, mert azt a legnagyobb számú magyar település, a São Pauló-i hívta össze. Sulyokéknak nehéz dolguk lesz ott, mert a szélső jobboldal kezében tartja a gyeplőt. Márpedig ezen a kongresszuson dől el, hogy létre tudják-e hozni a magyar politikai menekültek világszervezetét.

Szívélyes üdvözzel

MOL XIX-J-1-k 38. doboz (eredeti)

501. KÁROLYI MIHÁLY MOLNÁR ERIKHEZ

(Párizs, 1948. július 7.)

Hivatkozással Havas Endre követségi titkárhoz intézett 2641. számú táviratra, valamint a mi 1662. számú távirati válaszunkra, tisztelettel felterjesztem az 1948. augusztus 17-én Budapesten a Nemzeti Szalon helyiségében megnyíló magyar-francia-spanyol kiállítás anyagának szállítási költségvetését:¹

Csomagolás, ládák	25 000 frank
Camionnage	4 000 ”
Vasúti szállítás	12 800 ”
Kísérő	10 000 ”
Biztosítás	25 000 ”
Összesen:	76 800 frank

A költségvetéssel kapcsolatban megjegyzem, hogy azt a lehetőséghez képest a legolcsóbban igyekeztünk összeállítani. A kísérő, Lovag Antal párizsi magyar festőművész a most induló gyermekvonattal megy Budapestre és így utazási költsége mindössze 10 000 francia frankot tesz ki. A vasúti szállítást olyképpen igyekszünk olcsóbbá tenni,